

ПОЛІТИЧНИЙ ІМІДЖ ЕРНЕСТО ЧЕ ГЕВАРИ. ОБРАЗ І РЕАЛЬНІСТЬ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглядається образ Ернесто Че Гевари через призму сучасної політології.

Ключові слова: політика, революціонер, соціалізм.

Abstract

The article deals with the image of Ernesto Che Guevara through the lens of modern political science.

Keywords: politics, revolutionist, socialism.

Вступ

Популярність образу Че Гевари, латиноамериканського революціонера і політичного діяча, здається, тільки зростає з часом. Його портрет часто можна побачити на стінах, футболках, кружках і навіть на пивних пляшках. Неважко здогадатись, що товари з такою символікою майже ніколи не мають до ідей або діяльності команданте анінайменшого відношення. То чому ж образ Че живе у культурі сучасного суспільства? Які думки сам Ернесто Гевара висловлював щодо культу особистості? У чому ж справжня унікальність його постаті в сучасній політології та політичній думці? Спробуємо з'ясувати.

Основна частина

Ернесто Гевара – безперечно знакова постать ХХ-го століття. Його політичні погляди і діяльність оцінюють по-різному, але більшість суджень сходяться в одному: за своє коротке, сповнене подіями життя, він встиг чимало.

Для початку, визначимось з терміном «політичний імідж». Л. Браун у своїй книзі[1] «Імідж – шлях до успіху» визначає його як сукупність таких якостей: зовнішність, вміння триматись на публіці, навички виступу перед аудиторією, чітка дикція, уміння грамотно вести діалог. Авторка дає рекомендації щодо того, як слід поводити себе при врученні нагороди, при виступі на конференції, як розмовляти по телефону чи, навіть, фотографуватись. Таке визначення здається занадто поверхневим, оскільки характеризує лише зовнішність та деякі аспекти поведінки. Натомість В.М. Шапель у своїй книзі[2] «Іміджелогія: Секрети личного обаяния» розглядає імідж як модель поведінки, мистецтво побудови образу та елегантність манер. Більшість, як вітчизняних так і зарубіжних, психологів й соціологів сходяться на думці, що імідж – якісна характеристика об'єкта, що формується цілеспрямовано і визначає ставлення цільової аудиторії до нього, а також до всього з ним пов'язаного. Якщо це політик – то його імідж має формуватись із якостей, що, в даний момент, визначаються суспільством як позитивні. Отже, імідж – це не психологічний портрет особистості і, навіть, не оцінка її діянь, а сукупність характеристик, якими її наділяє суспільство.

Як бачимо, таке визначення іміджу деяким чином пояснює феномен популярності Че Гевари, адже у масовій свідомості живе образ незламного борця з системою, харизматичного лідера і народного героя. Однак, щоб зрозуміти ким він був насправді, доведеться зазирнути в його власний щоденник[3], який на сьогодні перекладено з іспанської багатьма мовами. У ньому партизан чесно і відкрито ділиться своїми поглядами, описує важкі будні революціонерів-диверсантів, висловлює сумніви щодо правильності своїх вчинків. Зокрема, критикує явище культу особистості, хоча, загалом підтримує сталінський режим.

Також, у своєму листі[4] до Армандо Харта Давалоса, Че Гевара нарікає на радянські книги з філософії марксизму-ленінізму, вказуючи, що: «вони не дають тобі мислити, партія вже все зробила за тебе... ці книги, як правило, дуже погані». Очевидно, що Ернесто Гевара не був фанатиком, і тим паче, не намагався створити зі своєї особи культ. Навіть отримавши міністерську посаду від свого товариша-революціонера Фіделя Кастро, він незабаром склав повноваження, аби продовжувати свою революційну діяльність в Болівії. Че мав блискучу лікарську освіту і чималі перспективи у житті, але він поступився цим заради ідей, у які щиро вірив. Часом, ці ідеї були непоказні, часом – антигуманні й жорстокі[5].

Життя палкого революціонера завершилось передбачувано трагічно: арештом і розстрілом, що тільки додало контрасту його образу. Образу, що частково відповідає реальності, але ненавмисно зазнав змін. Люди наступних поколінь наділяли його якостями, які самі вважали гідними. Не дивно, що зараз портрет команданте став символом бунтарства й непокори системі, і не варто перейматись, що сьогоднішній його образ мало відповідає його справжньому політичному іміджу.

Висновки

Отже, проаналізувавши сучасний образ Ернесто Гевари, неважко помітити його невідповідність тому портрету особистості, який можна скласти, аналізуючи його власні листи, аудіо-відеозаписи та щоденник. У політології, постать Че Гевари займає визначне місце одного з останніх радикальних революціонерів ХХ-го століття. Діяча, який виробивши власний підхід до здійснення революції, намагався втілювати в життя крайні ліві ідеї марксизму-ленінізму. Але, історично склалося так, що ці ідеї були нежиттєздатні з самого моменту їх виникнення. Чи розумів це команданте? Напевне що так, але він не покидав старань пристосувати їх до кубинських, а згодом і болівійських реалій тогочасної Латинської Америки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Браун Ліліан, Імідж – шлях до успіху. – СПб., 2001. – 192 с.
2. В.М. Шапель, Іміджология: Секреты личного обаяния. – М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1994. — 320 с.
3. Болівійський щоденник. Ернесто Гевара [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.litmir.me/br/?b=228467&p=1> (дата звернення 30.12.2019) – Назва з екрана.
4. Лист до Армандо Харта Давалоса. Ернесто Гевара [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://sov-ok.livejournal.com/28449.html#cutid1> (дата звернення 30.12.2019) – Назва з екрана.
5. Політологія для вчителя : навч. посібн. для студ. педагогічних ВНЗ / за заг. ред. : К. О. Ващенко, В. О. Корнієнка. – К. : Видавництво імені М. П. Драгоманова, 2011. – 406 с.

Герасимов Тимофій Юрійович – доктор історичних наук, старший викладач кафедри суспільно-політичних наук Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: timger84@gmail.com

Бугайчук Дмитро Олександрович – студент групи ІКІ-16б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: stealthninja.light@gmail.com

Gerasymov Tymophiy – doctor of historical sciences, senior teacher of Social and Political Sciences Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: timger84@gmail.com

Buhaichuk Dmytro – student of group ICE-16b, Faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: stealthninja.light@gmail.com